

3.5.6 ØYEPÅL

Tore Johannessen

tore.johannessen@imr.no

► Status og råd

Etter å ha ligget under kritisk grense (90 000 tonn) i perioden 2004–2006 (Figur 3.5.6.1) viser de siste beregningene at gytebestanden av øypål ved inngangen til 2007 hadde god reproduksjonsevne. Målinger av størrelsen på 2007-årgangen indikerer en forholdsvis sterk årsklasse. For 2008 har ICES derfor foreslått en kvote på 97 000 tonn for hele året, eller en kvote på 50 000 i første halvår og fastsettelse av kvote for andre halvår basert på nye beregninger i mai 2008.

Den svake bestandssituasjonen i perioden 2004–2006 skyldtes gjentatte svake årsklasser etter årtusenskiiftet, og i mindre grad fiske. Det direkte fisket ble stoppet i 2005, for så å bli gjenåpnet i september 2006 og ut året. I 2007 var det ikke åpnet for direkte fiske etter øypål. Norske fiskere har imidlertid tatt 3 700 tonn som bifangst i kolmulefisket.

Fordi øypål er kortlevd, har høy rekrutteringsvariasjon og utsettes for varierende beiting fra andre arter, er det ikke mulig å gi pålitelige langtidsprognoser. ICES bemerker at det ut fra en økosystembeaktning er viktig å beholde en bestand som kan sikre matgrunnlaget for ulike predatorer.

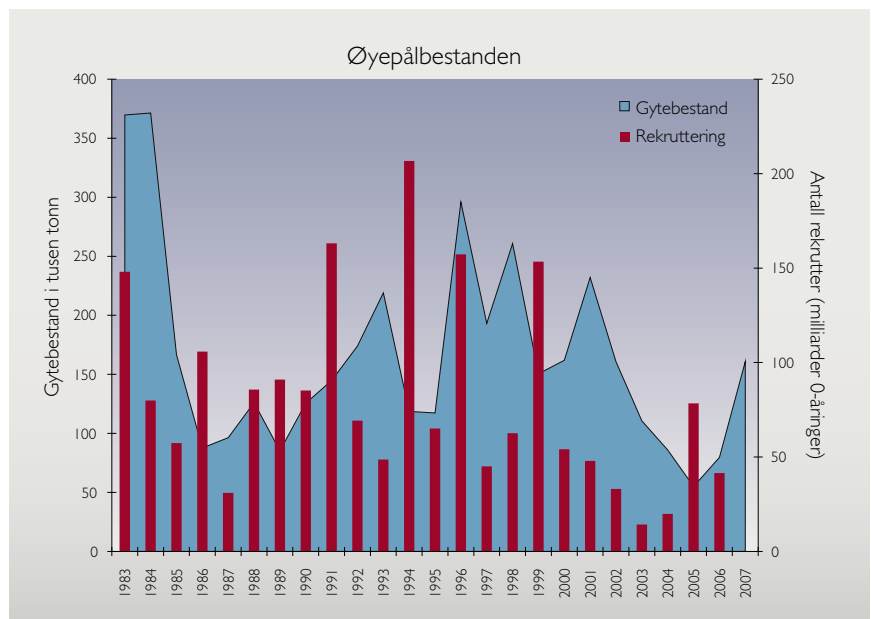
Fiskeri

Øypålfisket foregår med småmasket trål på dypt vann langs Norskerenna og over

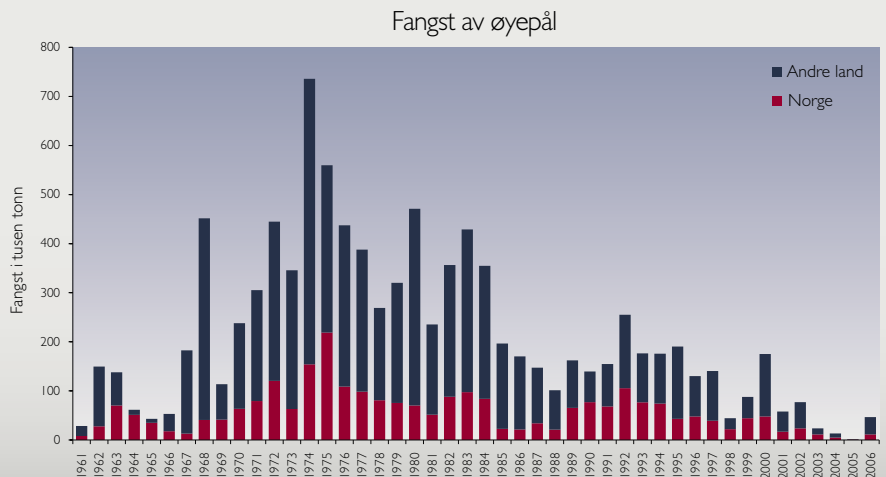

Foto: MAREANO

Figur 3.5.6.1
Utvikling av gytebestand og antall 0-åringer av øypål i Nordsjøen.
Development of spawning stock (area) and number of 0-group (bars) of Norway pout in the North Sea.

Figur 3.5.6.2
Utvikling i rapportert fangst av øypål fra Nordsjøen.
Development of reported catch of Norway pout from the North Sea by Norway (red) and other countries (blue).

Øyepål

Trisopterus esmarkii

Andre norske navn: Augnepål, øyepale

Familie: Gadidae

Gyte- og leveområde:

Nordlige del av Nordsjøen

Føde: Krepsdyr, raudåte, krill og pilormer

Levetid: Blir sjelden over 3 år

Maks størrelse:

Blir sjelden over 20 cm og 0,1 kg

Særtrekk: Øyepål er en av våre minste, men mest tallrike torskefisk.

Nøkkeltall:

KVOTE 2008:

ICES anbefaler 97 000 tonn for hele året, eller 50 000 tonn første halvår og deretter fastsettelse av kvote for andre halvår basert på nye beregninger i mai 2008.

KVOTE 2007:

Ikke direkte fiske, kun bifangst i kolmulefisket.

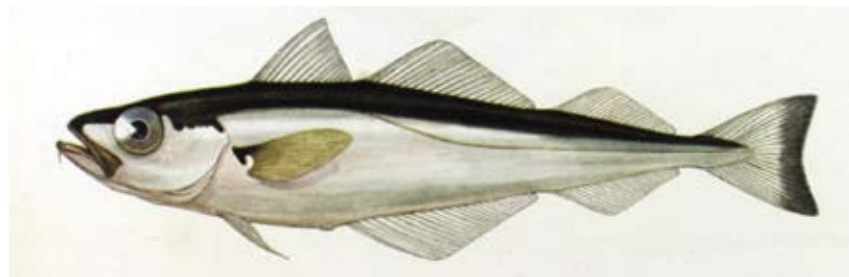
FANGSTVERDI 2007: 5,8 mill. kroner

mot Fladen. Utviklingen i landingene er vist i Figur 3.5.6.2. Det er i hovedsak Danmark og Norge som beskatter bestanden. Etter omfattende regulering med blant annet avstengning av et stort område på Fladen øst for Shetland og innføring av bifangstbegrensninger, avtok landingene betydelig fra en topp i 1974 på 740 000 tonn. På 90-tallet svingte landingene rundt et gjennomsnitt på 150 000 tonn. I de senere årene har landingene vært beskjedne som følge av dårlig rekruttering og stenging av det direkte fisket.

Norway Pout

Based on the most recent estimates of the spawning stock biomass, Norway pout in the North Sea was classified as having full reproductive capacity at the beginning of 2007. The fishery was closed in 2005, was reopened in September 2006 and was closed again in 2007 due to poor recruitment. Recent measurements indicate a relative strong year-class in 2007. ICES suggests a TAC of 97,000 tonnes for 2008, or, alternatively, a TAC of 50,000 tonnes for the first half of 2008 and a TAC for the second half of 2008 based on the assessment in May 2008.

Fakta om bestanden

Øyepål er en liten, kortlevd torskefisk som lever i dyp fra 50–250 m. Arten har vid utbredelse i østre deler av Nord-Atlanteren, men er mest tallrik i Nordsjøens nordlige deler, i området øst for Shetland (Fladen) og langs vestkanten av Norskerenna. Øyepål opptrer i store stimer, som regel over mudderbunn. Den spiser hovedsakelig krepsdyr, og da særlig krill og raudåte. Øyepål blir selv spist av en rekke andre større fisk som torsk, hvitting og

sei, og av sjøpattedyr. Arten er derfor et viktig bindeledd i næringskjeden. Gytingen foregår i området mellom Shetland og Norge i perioden januar–mai. Egg og larver driver med de frie vannmassene og transporteres blant annet inn i Skagerrak. Før kjønnsmodning vandrer øyepål tilbake til de nordlige delene av Nordsjøen. Omkring 10 % av bestanden gyter første gang som ettåringer, mens resten blir kjønnsmodne som toåringer.

3.5.7 REKE

Guldborg Søvik

guldborg.soevik@imr.no

► Status og råd

I Nordsjøen regner man med tre bestander av dypvannsreke: én i Norskerenna/Skagerrak, én på Fladengrunn og én i Farndypet. De to sistnevnte er små og har omtrent ikke vært fisket de siste årene. Havforskningsinstituttet har et årlig reketokt i Skagerrak/Norskerenna for å beregne størrelsen på denne bestanden. I 2006 ble tidspunktet for toktet endret til februar, fordi dette gir gode estimater både av rekruttering og mengden eggberende hunner. De forskjellige tidsseriene kan ikke sammenlignes direkte, så 2006- og 2007-dataene er foreløpig vanskelig å bru-